

T.C.
ANKARA
3. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/902

KARAR NO : 2022/85

DAVACILAR : 1- Türk Di hekimleri Birli i
2- Ankara Di hekimleri Odası Ba kanlı ı
VEK L : Av. Mustafa Güler -UETS[16445-44822-03957]
DAVALI : Ankara Valili i / Ankara
VEK L : Av. Emine Balcı

DAVANIN ÖZET : Davacılar tarafından, muayenehaneler ve di er sa lık kurulu larından, hasta verilerinin kayıt dı ı ekonominin azaltılması amacıyla istenmesine ili kin Ankara Valili i l Sa lık Müdürlü ü'nün 30/04/2021 tarih ve E-35123592-432.99-3236 sayılı i leminin; hukuka aykırı oldu u, ki sel sa lık verilerinin kayıt dı ı ekonominin azaltılması amacıyla payla ılmasının/i lenmesinin suç olu turaca ı, kayıt dı ı ekonominin azaltılması amacıyla ilgilinin açık rızası alınmadan i lenemeyece i, i leme dayanak alınan yönetmeli in yürürlü ünün durduruldu u ve anılan yönetmeli in di hekimleri ve a ız ve di sa lı ı hizmeti sunan özel sa lık kurulu larını kapsamadı ı, di hekimlerinden ancak istatistiki veri payla ımı istenebilece i, bu istatistiki verilerin zaten payla ıldı ı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZET : Davalı idare tarafından, 2019 yılı Cumhurba kanlı ı yıllık programının kayıt dı ı ekonominin azaltılması programı uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kayıt dı ı ekonomiyle mücadele eylem planının hazırlandı ı, sa lık kurulu larında gerçekleştirilen muayene, reçete, a ı, izlem gibi sa lık hizmetlerinin kayıt altına alınması için muayene bilgi yönetim sisteminin (MBYS) olu turuldu u, bu kapsamda Ayakta Te his ve Tedavi Yapılan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmeli in 27. maddesinin 8. fıkrası ile düzenleme getirildi i, Sa lık Bakanlığı 'nın 07/07/2020 tarihli yazısı ile tüm illerde hizmet veren özel muayenehaneler ve özel di muayenehanelerinin 01/07/2020 tarihi itibariyle MBYS'ye entegre olmaları gerekti inin il müdürlüklerine bildirildi i, Danı tay kararı ile anılan yönetmelik hükmünün yürütmesinin durdurulması üzerine Ki sel Sa lık Verileri Hakkında Yönetmeli in yürürlü e girdi i, bu yönetmeli e kar ı açılan davaların reddedildi i, ki sel sa lık verilerinin kamu sa lı ının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi te his, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sa lık hizmetleri ile finansmanının yönetimi ve planlanması amaçlarıyla ilgilinin açık rızası aranmaksızın i lenebilece i, i lemin hukuka uygun oldu u belirtilerek davanın reddi gerekti i savunulmaktadır.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Ankara 3. dare Mahkemesi'nce, duru ma için önceden belirlenen ve taraflara bildirilen 05/01/2022 tarihli duru maya davacı Türk Di hekimleri Birli i Genel Saymanı Tolga Kutal, davacı Ankara Di hekimleri Odası Ba kanı Faik Serhat Özsoy ve davacılar vekili Av. Mustafa Güler ile davalı idare vekili Av. Emine Balcı'nın geldikleri görülmü olup, yapılan açık duru mada taraflara usulüne uygun söz verilip dinlendikten sonra duru maya son verilerek, dava dosyası incelenmek suretiyle gere i görü üldü.

T.C.
ANKARA
3. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/902

KARAR NO : 2022/85

Dava, davacılar tarafından, muayenehaneler ve diğer sağlık kuruluşlarından, hasta verilerinin kayıtlı ve ekonomik azaltılması amacıyla istenmesine ilişkin Ankara Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü'nün 30/04/2021 tarih ve E-35123592-432.99-3236 sayılı ilemin iptaline karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

07/04/2016 tarih ve 29677 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun "Amaç" başlıklı **1. maddesinde**, "Bu Kanunun amacı, kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir." hükmüne, "Kişisel verilerin işlenme şartları" başlıklı **5. maddesinde**, "(1) Kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez..." hükmüne, "Özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartları" başlıklı **6. maddesinde ise**, "(1) Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyesi olması, yaş, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veridir. (2) Özel nitelikli kişisel verilerin, ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaktır. (3) Birinci fıkrada sayılan sağlık ve cinsel hayat dışındaki kişisel veriler, kanunlarda öngörülen hâllerde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. (4) Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinde, ayrıca Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması şarttır." hükmüne yer verilmiştir.

10/07/2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Görevler" başlıklı **352. maddesinde**, "(1) Herkesin bedenî, zihnî ve sosyal bakımdan tam bir iyilik hâli içinde hayatını sürdürmesini sağlamak amacıyla, Sağlık Bakanlığının görev ve yetkileri şunlardır: a) Halk sağlığının korunması ve geliştirilmesi, hastalık risklerinin azaltılması ve önlenmesi için çalışmalar yapmak...e) İnsan gücünde ve maddî kaynaklarda tasarruf sağlamak ve verimi artırmak, sağlık insan gücünün ülke sathında dengeli dağılımını sağlamak ve bütün paydaşlar arasında işbirliği gerçekleştirmek suretiyle yurt sathında etkin, kaliteli ve verimli hizmet sunumunu sağlamak..." hükmüne, "Bilgi toplama, işleme ve paylaşım yetkisi" başlıklı **378. maddesinde ise**, "(1) Sağlık hizmeti almak üzere, kamu veya özel sağlık kuruluşları ile sağlık mesleği mensuplarına müracaat edenlerin, sağlık hizmetinin gereği olarak vermek zorunda oldukları veya kendilerine verilen hizmete ilişkin kişisel verileri işlenebilir. 2) Sağlık hizmetinin verilmesi, kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması ve maliyetlerin hesaplanması amacıyla Bakanlık, birinci fıkra kapsamında elde edilen verileri alarak işleyebilir. Bu veriler, Kişisel Verilerin Korunması Kanununda öngörülen şartlar dışında aktarılamaz. (3) Bakanlık, ikinci fıkra gereğince toplanan ve işlenen kişisel verilere, ilgili kişilerin kendilerinin veya yetki verdikleri üçüncü kişilerin erişimlerini sağlayacak bir sistem kurar...(6) Kişisel sağlık verilerinin işlenmesi, güvenli ve bu maddenin uygulanması ile ilgili diğer hususlar Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir." hükmüne yer verilmiştir.

T.C.
ANKARA
3. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/902

KARAR NO : 2022/85

15/02/2008 tarih ve 26788 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ayakta Te his ve Tedavi Yapılan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmeli in Danı tay Onuncu Dairesi'nin 29/12/2020 tarih ve E.2019/7114, K.2020/7147 sayılı kararı ile iptal edilen ve dava konusu i lemin dayana mını te kil eden "Kayıt ve defterler" ba lıklı **27. maddesinin 8. fıkrasında**, "Sa lık kurulu ları tarafından kayıt altına alınan ki isel sa lık verileri, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Ki isel Verilerin Korunması Kanununa uygun bir ekilde i lenir ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun bir ekilde merkezi sa lık veri sistemine aktarılır. Bakanlık tarafından kurulan kayıt ve bildirim sistemine ve Bakanlıkça yapılacak di er i ve i lemlere esas olmak üzere, istenilen bilgi ve belgelerin Bakanlı a gönderilmesi zorunludur." hükmüne yer verilmi tir.

03/02/2015 tarih ve 29256 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan A ız ve Di Sa lı ı Hizmeti Sunulan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmeli in "Kayıt sistemi" ba lıklı **24. maddesinin 7. fıkrasında**, "Sa lık kurulu ları, kurulu ta sunulan sa lık hizmetlerine ili kin istatistiki verileri belirlenen formata uygun ekilde ve belirli aralıklarla Bakanlı a gönderir." hükmüne yer verilmi tir.

21/06/2019 tarih ve 30808 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ki isel Sa lık Verileri Hakkında Yönetmeli in "Genel ilke ve esaslar" ba lıklı **5. maddesinde**, "(1) Ki isel verilerin i lenmesinde Kanunun 4 üncü **maddesinde** yer alan genel ilkeler ba ta olmak üzere, Kanunda yer alan bütün esaslara riayet edilir. (2) Herkesin sa lık durumunun takip edilebilmesi ve sa lık hizmetlerinin daha etkin ve hızlı ekilde yürütülmesi maksadıyla, Bakanlık ile ba lı ve ilgili kurulu larınca gerekli kayıt ve bildirim sistemi kurulur..." hükmüne, "Yaptırım" ba lıklı **21. maddesinin 3. fıkrasında ise**, "Merkezi sa lık veri sistemine Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun bir **ekilde** veri gönderimi yapmayan sa lık hizmeti sunucularına, 3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanununun Ek 11 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre i lem tesis edilir." hükmüne yer verilmi tir.

Dava dosyasının incelenmesinden, 27/10/2018 tarih ve 30578 sayılı 1 inci mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 2019 Yılı Cumhurba kanlı ı Yıllık Programının "Kayıt Dı ı Ekonominin Azaltılması Programı" ba lı ı altında yer alan 239. tedbir ile açıklanan kinci 100 Günlük craat Programı uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlı ınca Kayıt Dı ı Ekonomiyle Mücadele Eylem Planının hazırlandı ı, sa lık kurulu larında yapılan muayene, reçete, a ı, izlem gibi sa lık hizmetlerini kayıt altına almak ve takibini yapmak için Bakanlık tarafından Muayene Bilgi Yönetim Sisteminin (MBYS) geli tirildi i, eylem planı kapsamında özel muayenehanesi olan hekimler ile di hekimlerinin özel di muayenehanesi, özel a ız di sa lı ı poliklini i ve özel a ız di sa lı ı merkezlerinde yapmı oldukları i ve i lemlerin MBYS'ye kayıt edilmesi için Ayakta Te his Ve Tedavi Yapılan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmeli in 27. maddesinin 8. fıkrası ile düzenleme getirildi i, Danı tay Onbe inci Dairesi'nin 15/01/2019 tarih ve E.2018/530 sayılı kararı ile anılan düzenlemenin yürütmesinin durduruldu u, 21/06/2019 tarihinde Ki isel Sa lık Verileri Hakkında Yönetmeli in Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e girdi i, Kayıt Dı ı Ekonominin Azaltılması Programı kapsamında 01/07/2020 tarihi itibari ile tüm iller bünyesinde hizmet veren özel muayenehaneler, özel di muayenehaneleri, özel a ız di sa lı ı poliklinikleri ve özel a ız di sa lı ı merkezlerinden MBYS'ye entegre olanların sisteme devamı ve yaptıkları i ve i lemlere ait sa lıklı veri gönderilmesinin sa lanması, sisteme entegre olmayanların 01/09/2020 tarihine kadar MBYS'ye entegre olmaları ve sa lıklı veri gönderilmesinin

T.C.
ANKARA
3. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2021/902

KARAR NO : 2022/85

sa lanması konusunda Sa lık Bakanlı ı Sa lık Hizmetleri Genel Müdürlü ü'nün 07/07/2020 tarihli yazısı ile il sa lık müdürlüklerine talimat verildi i, Danı tay Onuncu Dairesi'nin 29/12/2020 tarih ve E.2019/7114, K.2020/7147 sayılı kararı ile Ayakta Te his ve Tedavi Yapılan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmeli in 27. maddesinin 8. fıkrasında yapılan de i ikli in iptaline karar verildi i, Sa lık Bakanlı ı'nın 07/07/2020 tarihli yazısı uyarınca dava konusu i lemle özel muayenehaneler, özel di muayenehaneleri, özel a ız ve di sa lı ı poliklinikleri ve özel a ız di sa lı ı merkezlerinin MBYS'ye entegre olarak gerçekle tirdikleri i lemlerin sisteme giri inin yapılmasının istenilmesi üzerine bakılan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

6698 sayılı Kanun'un yukarıda yer verilen hükümlerinin de erlendirilmesinden, kanunun 3. maddesinde ki isel verinin tanımı yapılp 5. maddesinde ki isel verilerin i lenmesinin artları belirtildikten sonra 6. maddesinde özel nitelikli ki isel verilerin sayıldı ı, bu suretle ki isel veriler bakımından ikili bir ayrıma giderek bir takım ki isel verileri özel nitelikli olarak belirledi i, özel nitelikli ki isel verilerin i lenmesine ili kin artları da ayrıca düzenledi i, sa lık ve cinsel hayata ili kin özel nitelikli ki isel verilerin i lenmesinin di er özel nitelikli ki isel verilerden de farklı olarak düzenlendi i görülmektedir.

Bu durumda, kanun koyucunun özel nitelikli ki isel veri olarak belirledi i sa lık ve cinsel hayata ili kin ki isel verilerin i lenmesinin de di er ki isel verilerden farklı artlara tabi oldu u anla ılmaktadır.

Uyu mazlıkta, 2019 Yılı Cumhurba kanlı ı Yıllık Programının "Kayıt Dı ı Ekonominin Azaltılması Programı" kapsamında ba latılan süreç neticesinde, kayıt dı ı ekonomi ile mücadele amacı ile Muayene Bilgi Yönetim Sistemi kurularak özel muayenehaneler, özel di muayenehaneleri, özel a ız ve di sa lı ı poliklinikleri ve özel a ız di sa lı ı merkezlerinin Muayene Bilgi Yönetim Sistemine entegre olarak gerçekle tirdikleri i lemlerin sisteme giri inin yapılmasının istenildi i, kanunun 6. maddesinde sa lık ve cinsel hayata ili kin ki isel verilerin ancak kamu sa lı ının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî te his, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sa lık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla ilgilinin açık rızası aranmaksızın i lenebilece inin belirtildi i hususları birlikte de erlendirildi inde; kayıt dı ı ekonomi ile mücadelenin kanunda belirtilen haller arasında yer almadı ı, bu hususun kamu sa lı ının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî te his, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi veya sa lık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi kapsamında de erlendirilemeyece i anla ıldı ından, özel muayenehanelerin, özel di muayenehanelerinin, özel a ız ve di sa lı ı polikliniklerinin ve özel a ız di sa lı ı merkezlerinin kayıt dı ı ekonomiyle mücadele için gerçekle tirdikleri i lemleri ve ilgililerin sa lı a ili kin özel nitelikli ki isel verilerinin Muayene Bilgi Yönetim Sistemine i lenmesine ili kin dava konusu i lemde hukuki isabet bulunmadı ı sonucuna varılmaktadır.

Öte yandan, dava konusu i leme dayanak te kil eden Ayakta Te his ve Tedavi Yapılan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmeli in 27. maddesinin 8. fıkrasında yapılan de i ikli in Danı tay Onuncu Dairesi'nin 29/12/2020 tarih ve E.2019/7114, K.2020/7147 sayılı kararı ile iptal edilmesi üzerine dava konusu i lemin dayana ının da kalmadı ı daha sonra yürürlü e girmi olan Ki isel Sa lık Verileri Hakkında Yönetmeli in de dava konusu i lemin dayana ı olamayaca ı açık oldu u cihetle dava kanosu i lemde bu yönden de hukuki isabet bulunmadı ı ortadadır.

T.C.
ANKARA
3. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/902

KARAR NO : 2022/85

Açıklanan nedenlerle, **dava konusu i lemin iptaline**, a a ıda dökümü yapılan 551,40-TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duru malı i ler için belirlenen 3.890,00.-TL avukatlık ücretinin davalı idare tarafından davacılara ödenmesine, posta ücreti avansından artan tutarın kararın kesinle mesinden sonra mahkememizce re'sen davacılara iadesine, bu kararın tebli ini izleyen günden itibaren (30) gün içerisinde Ankara Bölge dare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, **19/01/2022** tarihinde oybirli iyle karar verildi.

Ba kan
SAL MC VAN
38446

Üye
SILA ÖKTEN
207518

Üye
MEHMET AY
251522

<u>YARGILAMA G DERLER</u>		:
Ba vurma Harcı :	59,30 TL	
Karar Harcı :	59,30 TL	
Y.D. Harcı :	97,70 TL	
Y.D. tiraz Harcı:	162,10 TL	
Vekalet Harcı :	17,00 TL	
Posta Gideri :	156,00 TL	
<hr/>		
TOPLAM :	551,40 TL	